

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRAZIO MERCIECA**

Seduta tad-29 ta' Dicembru, 2004

Talba Numru. 96/2002

Joseph Zammit

vs

Raymond Vella

It-Tribunal;

Ra l-avviz tat-talba li jghid hekk:

“Peress illi l-attur kien jissupplixxi lil konvenut b’gebel li l-konvenut kien juza fix-xogħol tieghu ta’ bennej;

Peress illi l-konvenut għandu jħallas lill-attur bilanc ta’ seba’ mijha u hamsa u erbghin liri Maltin (Lm745) għal dan il-gebel;

Jghid għalhekk il-konvenut ghaliex ma għandux jigi kundannat

Kopja Informali ta' Sentenza

1. li jhallas lill-attur is-somma ta' seba' mijà u hamsa u erbghin liri Maltin kif fuq dovuti;

2. ihallas I-imghax fuq rata kummercjali mid-data tal-konsenja sad-data tal-hlas effettiv;

Bl-ispejjes kollha nkluzi ta' I-ittri nterpellatorji tat-23 ta' Gunju 2001, ta' I-1 ta' Awissu 2001, u ta' I-ittra ufficjali ta' Settembru 2001.”

Ra r-risposta:

“Nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut;

Jeccepixxi bir-rispett:

i. I-avviz odjern huwa monk u null u dana peress illi hawn si tratta allegat dejn tal-kommunjoni tal-akkwisti kollha tigi citata wkoll mart I-attur, Sandra Vella.

ii. il-preskrizzjoni a tenur tal-artikoli 2148(a), 2149(a) u 2156(f) tal-Kodici Civili;

iii. illi fil-mertu u minghajr ebda pregudizzju ghal premess, il-konvenut m'huwiex debitur lejn I-attur ghal ebda ammont ta' flus;

iv. Salvi eccezzjonijiet ohra fid-dritt u fil-fatt.”

Sema I-provi, ra d-dokumenti esibiti kif ukoll in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet kontendenti;

Ikkunsidra:

L-ewwel eccezzjoni tinstab sorvolata billi giet imsejha fil-kawza mart il-konvenut, u dan ghalkemm strettament il-prezenza tagħha f'din il-kawza lanqas hija mehtiega stante li si tratta ta' debitu nkors mill-konvenut fil-kors normali tan-negożju tieghu;

It-tieni eccezzjoni, li tirrigwarda l-preskrizzjoni, giet irtirata kif jirrizulta mill-verbal tas-seduta tat-8 ta' Novembru 2002 (fol 21);

Dwar il-mertu, l-konvenut b'mod skjett jghid li mhux debitur tal-attur, bla ma jispecifika ebda raguni ghal dan. Mill-process imbagħad jirrizulta li r-raguni li qed jadduci l-konvenut hija li l-konsenji ta' gebel li l-attur qiegħed jallega li ta lill-konvenut, u li tagħhom qiegħed jitlob il-hlas, fil-fatt qatt ma saru. In sostenn tal-pretenzjoni tieghu, l-attur spjega li huwa ma jaġħix invoices li jigu ffirmati mir-ricevitur. Sistema bhal din kien ihaddimha sa certu zmien izda mbagħad minhabba d-diffikultajiet li kien isib meta jiehu l-gebel fuq il-lant tax-xogħol beda sistema li permezz tagħha ta' kull konsenja jnizzel notament fi djarju li fi ħuk hemm specifikat: (1) il-persuna li tkun għamlet l-ordni; (2) jekk il-gebel ikunx ingarr bit-trakk tal-attur jew tal-klijent; (3) it-tip ta' gebel ornat u jekk ikunx mingur; (4) il-kwantita (5) il-post fejn ikun tqassam (ara fol 34). Imbagħad dawn il-*prime note* kienu jitnizzlu iktar puliti u ornat fuq kotba ohrajn kull xahar minn bint l-attur li meta jkun mehtieg kienet toħrog il-kontijiet fuq il-klijent partikolari.

Il-konsenji kkontestati jinstabu mdawwrin bil-kulur isfar a fol 37 u 38 tal-process. Dawn il-konsenji kienu saru fil-postijiet ta' tlett persuni u cieo':

1. Joseph Borg (detto *Il-Geru*) – jirrizulta li tabilhaqq il-konvenut kien ha l-gebel mingħand l-attur, bih bena l-ewwel sular u beda t-tieni, u, billi ma kienx tal-kwalita' mixtieqa, huwa beda jordna mingħand Joseph Attard (detto *Muha*). Dan kif xehed l-istess Attard.
2. Carmel Cauchi (detto *Ta' Spoku*) – anke hawn, Joseph Attard xehed li meta beda jiissupplixxi l-gebel, sab il-pedamenti mibdija.
3. Ray Mercieca (detto *Ta' Rusa*) - dan ix-xhud ittituba mhux ftit fid-diskors izda s-sustanza tax-xhieda tieghu hi fis-sens li ma kienx ikun fuq il-lant tax-xogħol u għalhekk

ma jafx il-konvenut, li kien qiegħed jibnilu, imnejn kien igib il-gebel.

In civilibus, il-gudikant jiddeciedi fuq il-bilanc tal-probabiltajiet u fuq il-verosimiljanza tal-provi mressqa. Fil-kaz prezenti, min-naha l-wahda hemm il-kotba tan-neozju tal-attur li jikkonsisti anke f'dawk in-notamenti mehudin a *tempo vergine*. Min-naha l-ohra, il-konvenut ma pproduca l-ebda records tan-neozju tieghu. L-ebda notamenti mehudin a *tempo vergine* u cioe' meta jkun qiegħed jibni, dwar mingħand min ikun ordna l-gebel. Dan it-Tribunal xejn ma jsibha verosimili li l-konvenut ma hax in-notamenti tieghu huwa u jahdem; b'danakollu l-konvenut ma esebixxa l-ebda dokument. Stranament imbagħad fejn deherlu, il-konvenut ma naqasx mill-jipprovi d-dokumenti, tant li sahansitra pproduca sett ta' *delivery notes* tal-1994 – u cioe' tlett snin qabel il-1997 meta saru l-konsenji kkontestati f'din il-kawza - rilaxxjati mill-attur u ffirmati mill-konvenut biex jiprova jgiddeb l-asserżjoni tal-attur li wara xi zmien ma baqax jirrilaxxa d-*delivery notes*. Apparti x-xhieda fuq indikati, hemm imbagħad il-kunsiderazzjoni li l-konvenut mhux talli ma cahadx, anzi talli kkonferma, li f'dak iz-zmien partikolari tal-1997 kien qiegħed jagħmel xogħol ta' kostruzzjoni lil Cauchi, Borg, u Mercieca. Mhux minn lewn id-dinja li l-attur kien jaf fejn kien qiegħed jahdem il-konvenut u nizzel konsenji li fil-fatt ma sarux proprju lil dawn il-klijenti. Kien ikun differenti l-kaz kieku, *ad exemplum*, l-attur nizzel konsenji lil persuni li ma kinux klijenti tal-konvenut, jew lil persuni li kienu klijenti tal-konvenut izda f'postijiet fejn dawn ma kinux qegħdin jibnu.

Għaldaqstant it-talba tal-attur tinstab altru milli sufficjentement ippruvata.

Għaldaqstant it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jastjeni mill-jiehu konjizzjoni tal-ewwel u t-tieni eccezzjonijiet tal-konvenut; jichad it-tielet eccezzjoni u konsegwentement jilqa' t-talbiet tal-attur billi jikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur is-somma ta' LM745 prezzi ta' merce lilu mibjugha u kkunsinata f'diversi okkazjonijiet, bl-imghax legali mid-data ta' kull konsenja kif imnizzla a fol 37 u 38 tal-process

Kopja Informali ta' Sentenza

sad-data tal-eventwali hlas effettiv, bl-ispejjez kollha a kariku tal-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----